

www.fmsdp.org

**PROGRAM FORUMA MLADIH
SDP-a HRVATSKE**

I CILJEVI DOKUMENTA

Potreba za socijaldemokracijom

Mi mladi danas se susrećemo s rastućim problemima u društvenoj, političkoj i ekonomskoj sferi. Jačanje i oživljavanje ideja modernog fašizma u vidu šovinizma, rasizma, netolerancije i općenito mržnje prema različitosti s jedne strane te značajno raslojavanje društva i povećanje nejednakosti između bogatih i siromašnih s druge strane pokazatelji su potrebe za socijaldemokracijom, ali i općenito lijevim idejama i svjetonazorima u današnjem društvu.

Misija mladih socijaldemokratkinja¹

Potreba suvremenog društva jest da kreiranje politike preuzmu oni društveni akteri koji imaju jasno definirane vrijednosti i ciljeve te plan djelovanja za promociju i ostvarenje istih. Kao odgovor na suvremene političke izazove, nužno je da definiramo program i temeljne vrijednosti djelovanja mladih socijaldemokratkinja i da o njima kritički promišljamo pokušavajući ih primijeniti na suvremene društveno-ekonomske prilike.

Ovim dokumentom definiramo vrijednosnu platformu i smjer politike Foruma mladih SDP-a Hrvatske. Isti predstavlja temelj našeg cjelokupnog djelovanja te je kao takav podložan naknadnoj kritici i izmjeni.

Forum mladih

Forum mladih osnovan je kao interesna organizacija mladih unutar SDP-a 1991. godine. Svih se ovih godina Forum mladih bori za solidarnije, demokratičnije i pravednije društvo. Tijekom autokratskog režima 90-ih, iako u manjini, forumašice su uvijek predstavljale bunt koji je potihio tinjao među mladima. Kroz razne prosvjede, akcije za širenje tolerancije i urbane kulture te kroz borbu protiv nacionalne i vjerske nesnošljivosti, Forum mladih izrastao je u relevantnu organizaciju političkog okupljanja mladih koja se nalazi u svim županijama, gradovima i općinama u Hrvatskoj.

---

1 Izrazi koji se koriste u ovom tekstu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na sve rodove.

II VRIJEDNOSNA PLATFORMA

Forum mladih ne naziva se slučajno *forum*. Povijesno, *forum* predstavlja središte političkog života antičkog društva, javno i opće mjesto rasprave, odlučivanja i dijaloga. Svojim programom i radom Forum mladih upravo to i jest. Demokratičan, argumentirano kritičan i inkluzivan način rada i donošenja odluka odrednica je po kojoj smo svakako jedinstveni.

Vrijednosti

Demokracija i pluralistično društvo ne mogu biti ostvareni bez poštivanja ljudskih prava i sloboda, stvarne ravnopravnosti svih aktera kroz solidarnost i pravednost te aktivne participacije u procese odlučivanja, kako unutar Foruma mladih, tako i u društvu u cjelini. Svim svojim promišljanjem i djelovanjem zalažemo se za suvremeni antifašizam u vidu poštivanja ljudskih prava kao temelja ljudskog postojanja i izgradnje međuljudskih odnosa. Poštivanje ljudskih prava samo po sebi nije dovoljno, potrebno je aktivno se boriti protiv kršenja ljudskih prava i sloboda.

Pravednost, jednakost, ravnopravnost

Jednakost je najpravedniji kriterij raspodjele društvenih dobara koji se treba manifestirati ravnopravnim sudjelovanjem u obrazovanju, radu i kulturi, visokom razinom socijalne sigurnosti te osiguranim demokratskim i inkluzivnim odlučivanjem o važnim društvenim pitanjima. Zalažemo se za društvo koje će omogućiti jednake početne pozicije, ali i težiti jednakosti ishoda.

Solidarnost

Solidarnost uživa posebnu pažnju među vrijednostima socijaldemokracije, a ostvaruje se kroz razmišljanje i djelovanje usmjereno na sreću drugoga kroz pacifizam, zaštitu životne okoline te društvenu i građansku odgovornost.

Ona se danas uglavnom shvaća kao pomoć ugroženima, ali za nas je ona mnogo više. Mi se zalažemo za solidarno društvo i državu, a to podrazumijeva jaku državu blagostanja - svima jednako dostupno i javno financirano školovanje, jednako dostupnu i javno financiranu zdravstvenu zaštitu, progresivni porezni sustav² i slično.

Sloboda

Sloboda nije jednodimenzionalna vrijednost – ostvarivanje njezinih različitih vidova ispunjava se unutar društvenih i ekonomskih odnosa. Društvo, odnosno država, dužna je omogućiti osobi da može prakticirati tu slobodu. Bez slobode izražavanja, mišljenja, savjesti, vjere, okupljanja, izbora, kretanja, učenja, udruživanja, tiska i informacija osoba ne može ispuniti svoje potencijale, talente i samoaktualizirati se. Stoga, naš je cilj suprotstaviti se svakom činu ugrožavanja slobode, a isto tako zalagat ćemo se za socijalne i institucionalne mjere kako bi se svima omogućila sloboda kao temeljno ljudsko pravo.

---

2 Kod progresivnih poreza porezna stopa raste brže od porezne osnovice.

III DRUŠTVO KAKVO ŽELIMO

Naša je vizija demokratsko društvo jednakosti, pravednosti, solidarnosti i slobode. Želimo Hrvatsku u kojoj će dostojanstvo osobe biti zagarantirano socijalnom, pravnom i ekonomskom sigurnošću.

Izvedeno iz vrijednosne platforme proizlaze pitanja koja su ključna za ostvarenje naše vizije društva i na čije se dugoročno ostvarenje (ili očuvanje) želimo fokusirati:

Obrazovanje

Ključ izgradnje suvremenog društva kvalitetno je obrazovanje koje će svakoj osobi omogućiti stjecanje znanja, vještina i sposobnosti kako bi postala društveno odgovorna članica zajednice.

Zato se zalažemo da školstvo, uključujući i predškolski odgoj, bude kvalitetno, obavezno, svima dostupno, javno financirano i javno upravljano. Politika školstva mora uzeti u obzir socijalnu komponentu poput školskih obroka, nabavke udžbenika i školskog prijevoza.

Također, smatramo da se školski program treba modernizirati u skladu s tendencijama razvoja društva – zalažemo se za informatičku, građansku i političku pismenost kao obvezni dio opismenjavanja svih građanki. Smatramo da bi se školstvo trebalo sekularizirati u smislu da svi predmeti trebaju biti pod nadležnošću javnosti, uključujući i vjeronauk.

Zalažemo se za kvalitetno, svima dostupno i javno financirano visoko obrazovanje koje ima u vidu podizanje studentskog standarda po pitanjima smještaja, prehrane, stipendija i drugo. Želimo sustav koji obrazuje studentice kako bi postale stručnjakinje koje mogu dinamično odgovarati dugoročnim potrebama društva, a ne isključivo trenutnim potrebama tržišta. Također se zalažemo za informatičku modernizaciju kroz sustave učenja na daljinu kako bi visoko obrazovanje bilo dostupnije.

Znanost

Zalažemo se za društvo utemeljeno na znanju što podrazumijeva veća ulaganja u znanost i infrastrukturu akademske zajednice te razvijanje kapaciteta za zapošljavanje znanstvenih novakinja. Također, zalažemo se za veću integraciju znanstvenih dostignuća s društvenim potrebama i društvene poticaje za znanstvene inovacije za opću dobrobit te uključenost znanosti u strateške ciljeve društva.

Zdravstvo

Zalažemo se za potpuno javno financirano i svima dostupno brzo, visoko kvalitetno i učinkovito zdravstvo. Smatramo da redistribucija u zdravstvenim fondovima mora odgovarati socijalno ugroženima. Po pitanju preventivne zaštite zalažemo se za obvezne preglede i cijepljenje te zdravstveni odgoj u školama. Zalažemo se za legalizaciju marihuane.

Socijalna skrb

Unapređenje kvalitete života osobe i društva općenito smatramo iznimno bitnim socijalnim pitanjem. Prehrana, smještaj i odjeća kao osnovne životne potrebe moraju biti dostupne svim ljudima na adekvatan način bez diskriminacije.

Zalažemo se za sustav u kojem će svakoj članici društva biti omogućeno zadovoljenje osnovnih životnih potreba. Poseban naglasak u oblikovanju sustava socijalne skrbi treba staviti na osobe kojima je potrebna dodatna skrb i njega.

Žene u društvu

U patrijarhalnom su društvu žene znatno slabije uključene u društvene događaje i procese pa tako i u politički život što predstavlja kočnicu u ostvarivanju stvarnog egalitarnog³ i demokratskog društva. Zato se radi ostvarivanja potpuno egalitarnog društva zalažemo za veće uključivanje žena u politiku te podržavamo svaku inicijativu koja će tome pridonijeti, uključujući i „vatrogasne mjere“ poput rodnih kvota na izborima, ali i fokusiranje na teme poput manje plaćenog rada za isti posao, „staklenog stropa“⁴, feminizacije nepoželjnih radnih mjesta i slično.

Obitelj

Podržavamo svaki oblik obitelji i zalažemo se za izjednačavanje pravnog statusa braka, izvanbračnih i istospolnih zajednica te životnog partnerstva. Kao mlade socijaldemokratkinje, zalažemo se za nužnost osiguranja materijalnih preduvjeta svakoj osobi za zasnivanje obitelji te samim time osmišljavanje aktivnih politika kojima se podržavaju mlade obitelji.

U ekonomskom smislu, zalažemo se za jednake imovinsko-pravne odnose unutar obitelji, a u širem društvenom smislu za potpuno suzbijanje patrijarhata kao i svakog oblika nasilja u obitelji.

Gospodarstvo

Ne možemo inzistirati na gospodarskom rastu nauštrb daljnjeg raslojavanja društva u ekonomskom smislu. Uz ekonomske, mora se uzimati u obzir socijalne, društvene i ekološke standarde prilikom formiranja šire slike gospodarstva. Gospodarstvo nije samo statističko izvješće nego je živući organizam koji utječe na sve pore društva.

Stoga se zalažemo za redistribuciju u poreznom sustavu na korist radničke klase i srednjeg sloja, državni intervencionizam te demokratski kontrolirano dugoročno strateško planiranje tijekom razvoja gospodarstva.

Zaštita okoliša

Ekonomski i društveni razvoj ne smije ugrožavati budućnost dolazećih naraštaja trošenjem neobnovljivih izvora i dugoročnim devastiranjem te zagađivanjem okoliša. Zato se zalažemo za učinkovito gospodarenje otpadom, energetska učinkovitost i općenito zaštitu životne sredine i okoliša.

Kao mladim socijaldemokratkinjama uvijek nam je na prvom mjestu razvoj i stvaranje novih radnih mjesta, ali ne na uštrb okoliša i budućnosti dolazećih naraštaja. Zalažemo se za odgovoran i stabilan gospodarski rast uz najviše standarde zaštite okoliša i prirode. Po pitanjima gospodarenja otpadom želimo sustav koji će prvenstveno biti usmjeren na ponovnu upotrebu otpada, mehaničku, biološku i termičku obradu i u najmanjoj mjeri odlaganje otpada. Zalažemo se i za eksploataciju ugljikovodika u Jadranu, uz uvjet da se poštuju najviši standardi sigurnosti i zaštite okoliša jer bi ekološka i energetska sigurnost naše zemlje trebala biti među prioritetima.

---

3 Egalitarizam je teorija prema kojoj svi ljudi trebaju biti tretirani kao jednaki.

4 Stakleni strop je politički termin kojim se opisuje nemogućnost žena i drugih manjina da u poslovnoj hijerarhiji napreduju do najviših rukovodećih pozicija, bez obzira na njihove kvalifikacije i dostignuća. (Washington D.C.: US Department of Labor, 9.11.2014., „Solid Investments: Making Full Use of the Nation's Human“)

Lokalna zajednica

Lokalno stanovništvo izravno je upoznato s potencijalima i potrebama svojih zajednica te podržavamo što veće približavanje istih prema lokalnim vlastima kako bi se uključile u proces odlučivanja o temama koje ih se neposredno tiču s ciljem jačanja povjerenja unutar lokalne zajednice.

Kultura

Svatko ima pravo na kulturu, pravo uživanja i razvijanja kulturnog identiteta, a uz kulturnu različitost i uvažavanje kulturnog identiteta manjina jačamo društvenu solidarnost. Smatramo da različitost kultura koju imamo u Hrvatskoj trebamo njegovati i ponositi se njome. Zalažemo se za dostupnost kulturnih dobara svima, veću participaciju mladih u kulturnom životu i kreiranju kulturne politike na svim razinama, dostupnost uvjeta za rad i veće mogućnosti stipendiranja umjetnica i razvoj alternativnih oblika kulture. Zalažemo se za percepciju kulture kao vida ulaganja u društvo, a ne kao trošak.

Sport

Živimo u društvu u kojem se nedovoljno bavimo fizičkom aktivnošću i zato se zalažemo za propagiranje rekreativnog i amaterskog sporta koji potiče razvijanje fizičkih, intelektualnih i drugih sposobnosti. Podupiremo izgradnju infrastrukture i javno financiranje amaterskog sporta imajući u vidu transparentnost i odgovornost u financiranju. Podupiremo i razvoj sveučilišnog sporta te općenito mladih talentiranih sportašica. Istovremeno treba imati na umu budućnost tih mladih ljudi i paziti da u želji za sportskim uspjehom ne zapostave svoje obrazovanje.

Rad i zaposlenje

Za kraj ostavljamo najvažniju točku, a to je pitanje rada i zaposlenja. Nezaposlenost mladih i slabljenje radničkih prava koji se sukladno tome javlja predstavljaju ozbiljne kočnice za hrvatski ekonomski i društveni razvoj. Smatramo da je zaposlenje, a pogotovo zaposlenje mladih, središnji i najveći problem našeg društva. Forum mladih mora staviti u fokus svojeg djelovanja vraćanje prava na rad i radničkih prava u fokus politike.

Smatramo da su alternativni oblici rada poput rada na određeno, autorskih ugovora i ugovora o djelu štetni po dugoročni osjećaj sigurnosti te se borimo za društvo u kojem svatko može imati sigurnu karijeru uz koju će se moći samoaktualizirati kroz kulturu, politiku, sport, zasnivanje vlastite obitelji i slično.

IV AKTIVIZAM NA LOKALNOJ RAZINI

Temelj je našeg djelovanja poštivanje različitih mišljenja i argumentirani dijalog te stoga smatramo da proces stvaranja boljeg društva nužno mora i sam utjeloviti te principe. Ustrajemo na stavljanju lokalne zajednice u fokus svojeg djelovanja i to kao partnere, a ne samo kao objekte našeg djelovanja. Zato će Forum mladih stupiti u izravni kontakt s ljudima i nastojati utjecati na rješavanje njihovih problema.

Panel-rasprave i okrugli stolovi

Prvi i najjednostavniji način stupanja u kontakt s lokalnom zajednicom jest organiziranjem panel-rasprava ili okruglih stolova na određene aktualne dnevno-političke teme ili teme koje se kronično ne rješavaju u zajednici (poput niske zaposlenosti u nerazvijenim krajevima države). U ovim događajima važno je motivirati zajednicu da se pojavi u što većem broju te da se uključi u raspravu i doprinese svojim mišljenjem i lokalnim iskustvom izgradnji jedne šire društvene slike. Važno je razvijati kontinuiranu komunikaciju s njima razvijajući kulturu dijaloga.

Suradnja s civilnim društvom

Drugi način osnaživanja lokalne zajednice jest rad na događajima koji umrežavaju različite društvene, ekonomske i političke aktere u samoj zajednici – suorganizacija projekata s udrugama civilnog društva koje djeluju u toj zajednici, povezivanje tih udruga s lokalnom i širom vlasti i drugo. Postoji i velik dio zajednice koji nije uključen u civilno društvo te je potrebno osmisliti način da se i njih umreži, primjerice kroz organiziranje dana otvorenih vrata, sajma udruga i slično.

Suradnja s lokalnom vlasti

Jedan od modela rješavanja lokalnih problema jest i umrežavanje lokalne zajednice sa Savjetima mladih, izvršnom vlasti i predstavničkim tijelima na lokalnoj razini. Na taj način možemo riješiti njihove lokalne probleme i time steći povjerenje građanki i njihovu trajnu uključenost u naše aktivnosti, čime se rijetko koja organizacija može pohvaliti.

Ostali oblici suradnje

Iz našeg temeljnog načela – načela solidarnosti – izvodi se solidarizacija s onima koji su najviše potlačeni u društvu – siromašne, institucionalno i strukturno zapostavljene i nezaposlene članice društva, no primjerice i radnice koje nisu dobile plaću mjesecima i slično.

Pomoć socijalno ugroženim skupinama može se očitovati i u „vatrogasnim mjerama“ – poput humanitarnih akcija prikupljanja sredstava za određeni cilj, zatim u akcijama podrške i solidarizacije – poput davanja podrške radničkim štrajkovima i inicijativama, LGBT zajednici ili uspostavljanje izravnog kontakta tih zapostavljenih skupina s ljudima u lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj vlasti koji im imaju priliku pomoći.

Kao Forum mladih potičemo povezivanje i s bliskim političkim organizacijama i strankama i pozivanje njihovih predstavnica na sastanke Foruma mladih u vidu razmjene iskustava i primjera dobre prakse.

V RAD SA ČLANSTVOM

Moguća prepreka u djelovanju Foruma mladih u lokalnoj zajednici jest percepcija politike u javnosti kao vrste karijerizma. Kako bismo dokazali da ta tvrdnja (barem u našem slučaju) ne odgovara istini, moramo raditi na jačanju vlastitog integriteta i identiteta. Tako ćemo među građankama biti prepoznate kao organizacija koja promiče vrijednosti iza kojih deklarirano stojimo, kako strukturom svoje organizacije, tako i akcijama koje provodimo.

Upravo zbog tog razloga, nužno je da struktura svih organizacija Foruma mladih bude zasnovana na principima demokratičnosti, argumentiranog i racionalnog odlučivanja te uključivanju lokalne i šire zajednice u procese odlučivanja.

Edukacija

Kako bismo zaista pokazali da nas ne zanima karijerizam nego stvarni društveni i politički pomaci, prvi korak koji moramo napraviti jest osposobiti naše članstvo da ima odgovore na najveće potrebe ljudi koji nam naposljetku i daju politički legitimitet. Stoga trebamo produbiti svoje znanje o politici, ekonomiji, radničkim i rodnim pravima i svim ostalim temama koje danas zaokupljaju naše društvo.

U tom smislu, moramo u svakoj organizaciji Foruma mladih poticati bogat edukativni program koji će pružiti članicama uvid u aktualna pitanja te im na ta pitanja pružiti progresivne odgovore koji odgovaraju našim vrijednostima i načelima. Ovaj edukativni program može biti u obliku periodičnih područnih akademija za članice, ljetnih i zimskih političkih škola, seminara, predavanja, panel-rasprava, debata, okruglih stolova i slično.

Savjeti Foruma mladih

Višu razinu educiranosti i stručnosti naših članica možemo postići organiziranjem stručnih savjeta gdje će članice Foruma zaduženi za neku temu (ekonomije, lokalne samouprave, studentskih pitanja, Savjeta mladih, prava i slično) putem zajedničkih projekata, okruglih stolova, filmskih projekcija ili predavanja približiti tu temu ostalim zainteresiranim članicama tog savjeta. Dugoročno, ovi bi savjeti u dogledno vrijeme mogli pružiti stvarnu (logističku ili politološku) potporu lokalnoj i državnoj vlasti putem analiza i studija.

Klub Foruma mladih

Osim formalnih metoda informiranja, važno je i osigurati neformalno druženje članica u kojem će se različite ideje moći predstavljati, razvijati i ostvariti. Kao najbolji način organiziranja ovakvih neformalnih druženja pokazao se Klub Foruma mladih.

Klub Foruma mladih predstavlja prostorno i programsko mjesto organiziranog i kreativnog provođenja slobodnog vremena mladih socijaldemokratkinja, mjesto njihovog neformalnog obrazovanja te razmjene ideja, akcija i projekata. Klub je usmjeren na podršku mladim socijaldemokratkinjama i svim simpatizerkama s ciljem stvaranja platforme za djelovanje među mladima kako bi na lakši način dostigli političku zrelost i osnažili već postojeće unutarnje kapacitete.

Transparentnost rada i transfer znanja

Kako se dostignuća Foruma mladih na terenu ne bi izgubila smjenom generacija ili promjenom mandata, važno je ovaj cijeli proces temeljito dokumentirati, imajući u vidu laku dostupnost i transparentnost dokumentiranih podataka. U tom smislu, lokalne organizacije Foruma mladih trebale bi imati pristup zajedničkoj bazi u koju će unositi važne informacije o odrađenom terenskom radu – kontakt podatke i informacije o organizacijama s kojima su u kontaktu, popis dostupne infrastrukture (prostore mjesnih zajednica, opremu i slično) te arhivu odrađenih akcija.

Osim samog dokumentiranja, važno je da vodstva novim generacijama pruže adekvatni transfer znanja (edukacijama, radionicama i slično) dovoljno rano u mandatu kako bi nova vodstva mogla što bolje nastaviti rad na programu Foruma mladih.

Također se zalažemo za izmjene iskustava i koordiniranje među županijskim organizacijama kako bismo ravnomjerno razvijali i jačali čitavu organizaciju.

VI ŠIRE POLITIČKO DJELOVANJE

Međunarodna suradnja

Cilj je međunarodne suradnje transfer iskustva i znanja koje ćemo postići osnaživanjem međunarodnih odnosa i daljnjim pozicioniranjem Foruma mladih unutar međunarodnih organizacija kojima pripadamo. Istovremeno, u regiji jugoistočne Europe kao najjača organizacija imamo odgovornost pripomoći razvitku i osnaživanju ideje socijaldemokracije.

Rasprava o aktualnim političkim pitanjima

Tijela Foruma mladih na svim će razinama argumentirano i kritički raspravljati o aktualnim političkim pitanjima i po potrebi donositi zaključke ili rezolucije koje izražavaju stavove i mišljenja Foruma mladih. Ovi zaključci i rezolucije pomoći će Forumu mladih na osnaživanju vlastitog identiteta i jasnijem kreiranju svog političkog stava te pozicioniranju istog prema organizacijama SDP-a i javnosti.

Sudjelovanje u izbornim procesima

Forum mladih pruža logističku podršku i sudjeluje u provedbi izborne kampanje u svim oblicima aktivnog terenskog rada. Također, nastojimo biti sukreatorice izbornih kampanja na svim razinama te sudjelovati u stvaranju izbornih programa i platformi.

VII ZAKLJUČAK

Ovim dokumentom definirana je vrijednosna platforma Foruma mladih SDP-a Hrvatske kao i smjer djelovanja i politike kojima se želi pozicionirati Forum mladih u lidera koji okuplja mlade ljevičarke iz cijele Hrvatske.

Posebno naglašavamo potrebu za potpunom zaštitom ljudskih prava te potrebu za jasnim ideološkim pozicioniranjem i reafirmacijom zapostavljenih ekonomskih pitanja kao što su rastuća nejednakost, ekonomsko raslojavanje društva i redistribucija društvenog bogatstva.

Premda je teško realizirati sve ciljeve u potpunosti, sve što smo učinile i sve što činimo na putu prema realizaciji tih ciljeva pomoći će razvoju mladih i cjelokupnog društva u Hrvatskoj.